Europa-Parlamentet
2024-2029

VEDTAGNE TEKSTER

P10_TA(2026)0004

Beskyttelse og fremme af finansiel stabilitet i en tid med økonomisk usikkerhed

Europa-Parlamentets beslutning af 20. januar 2026 om beskyttelse og fremme af finansiel stabilitet i en tid med økonomisk usikkerhed (2025/2051(INI))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til rapporten af 24. januar 2024 fra Kommissionen til Rådet om den makroprudentielle gennemgang for kreditinstitutter, de systemiske risici vedrørende finansielle formidlere, der ikke er banker (skyggebanker), og deres indbyrdes forbundethed med kreditinstitutter i henhold til artikel 513 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012 (COM(2024)0021),

– der henviser til Den Europæiske Centralbanks gennemgang af den finansielle stabilitet af november 2024,

– der henviser til ECB's gennemgang af den finansielle stabilitet af maj 2025,

– der henviser til kvartalsrapporten fra marts 2025 fra Den Internationale Betalingsbank om udviklingen på de internationale bank- og finansmarkeder,

– der henviser til skrivelse af 21. februar 2025 fra formanden for Rådet for Finansiel Stabilitet (FSB) til G20-finansministrene og centralbankcheferne,

– der henviser til FSB's statusrapport af 22. oktober 2024 med titlen *G20 Crypto-asset Policy Implementation Roadmap*,

– der henviser til FSB's rapport fra oktober 2021 med titlen *Policy proposals to enhance money market fund resilience: Final report*,

– der henviser til svaret fra Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici (ESRB) fra november 2024 på Kommissionens høring om vurdering af tilstrækkeligheden af makroprudentielle politikker for

finansiel formidlere, der ikke er banker (også kaldet skyggebanker), med titlen *A system-wide approach to macroprudential policy*,

– der henviser til ESRB's overholdelsesrapport fra februar 2025 om ESRB's henstilling af 2. december 2021 om reform af pengemarkedsforeninger (ESRB/2021/9),

– der henviser til rapporten fra Det Fælles Udvalg af Europæiske Tilsynsmyndigheder af 31. marts 2025 om risici og sårbarheder i EU's finansielle system pr. foråret 2025,

– der henviser til udtalelse af 14. februar 2022 fra Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA) om revisionen af forordningen om pengemarkedsforeninger,

– der henviser til Den Internationale Valutafond IMF's rapport om den globale finansielle stabilitet af 22. april 2025,

– der henviser til Mario Draghis rapport af 9. september 2024 om Fremtiden for den europæiske konkurrenceevne (Draghi-rapporten),

– der henviser til Enrico Lettas rapport af 17. april 2024 med titlen *Meget mere end et marked* (Letta-rapporten),

– der henviser til sin beslutning af 6. juli 2011 om den finansielle, økonomiske og sociale krise: henstillinger vedrørende foranstaltninger og initiativer, der bør træffes[1],

– der henviser til den årlige betænkning fra Økonomi- og Valutaudvalget af 26. marts 2025 om Bankunionen 2024,

– der henviser til høringen i Økonomi- og Valutaudvalget den 19. marts 2025 om vurdering af tilstrækkeligheden af den makroprudentielle ramme for finansielle institutioner, der ikke er banker, i EU,

– der henviser til forretningsordenens artikel 55,

– der henviser til betænkning fra Økonomi- og Valutaudvalget (A10-0232/2025),

A. der henviser til, at finansiel stabilitet fortsat er en hjørnesten i den økonomiske modstandsdygtighed og velstand, der kræver årvågenhed over for betydelig økonomisk usikkerhed, eksterne slag og systemiske risici;

B. der henviser til, at den globale finanskrise har vist, at finansiel ustabilitet, der antager globale proportioner, risikerer at skade de udviklede økonomier;

---

1 EUT C 33 E af 5.2.2013, s. 140.

C. der henviser til, at Ruslands fortsatte aggression mod Ukraine og de økonomiske konsekvenser heraf har ført til inflationspres, store udsving på energimarkederne og finansiel usikkerhed;

D. der henviser til, at told bidrager til fragmenteringen af den globale handel, forværrer forstyrrelser i forsyningskæden og udgør yderligere risici for de finansielle markeder og økonomien som helhed;

E. der henviser til, at en velintegreret kapitalmarkedsunion er afgørende for at kunne modstå slag og for at fostre investeringer inden for EU og integrere det indre marked yderligere;

F. der henviser til, at skyggebankernes stabilitet vil blive endnu vigtigere, hvis Den Europæiske Union flytter mere af sin finansiering til kapitalmarkederne;

G. der henviser til, at skyggebanker opererer på tværs af meget forskelligartede sektorer;

H. der henviser til, at sløv økonomisk vækst, der forværres af handelsspændinger, har negative virkninger for gearede foretagender og vil øge kreditrisikoen for finansielle institutioner;

I. der henviser til, at høje værdiansættelser af aktiver på markederne for egenkapital og erhvervsobligationer giver anledning til bekymring over muligheden for en markedskorrektion med systemiske konsekvenser;

J. der henviser til, at boligsektoren, der har haft gavn af den lave rente, spiller en central rolle for den finansielle stabilitet på grund af dens centrale plads i økonomien, den betydelige andel af husholdningsformuer, der er koncentreret i ejendomsaktiver, den finansielle sektors centrale involvering i finansieringen af investeringer i fast ejendom og den afgørende funktion, som fast ejendom har som sikkerhed på kreditmarkederne;

K. der henviser til, at kompleksiteten og sammenkoblingen mellem de finansielle sektorer har fået større betydning, idet skyggebanker er nettolångivere til banker og økonomien som helhed;

L. der henviser til, at skyggebankernes præg på strategiske finansielle markeder, såsom statsobligationsmarkederne, er vokset, hvilket fremgår af hedgefondenes afvikling af cash futures-basishandler på det amerikanske finansmarked under toldkrisen i april 2025;

M. der henviser til, at målrettede reformer vil kunne gøre EU's pengemarkedsfonde mere modstandsdygtige i overensstemmelse med internationale standarder;

N. der henviser til, at den finansielle sektor fortsat er sårbar over for cybertrusler, hybride krigsførelsestaktikker og skjult indflydelse, der kan destabilisere kritisk finansiel infrastruktur;

Bankunionen og kapitalmarkedsunionen – stødabsorbering og genopretningsevne

1. glæder sig over den fornyede debat om behovet for at genoprette EU's produktivitet og konkurrenceevne gennem bedre integrerede kapitalmarkeder og en ressourceeffektiv økonomi, som skitseret i Draghi- og Letta-rapporterne;

2. opfordrer Kommissionen til at prioritere en dagsorden for kapitalmarkedsunionen, der støtter EU's konkurrenceevne uden at besværliggøre opretholdelsen af finansiel stabilitet;

3. understreger behovet for at mobilisere privat kapital mere effektivt med henblik på at lukke EU's investeringskløft og den rolle, det kan udfylde som stødpude; understreger, at dagsordenen for kapitalmarkedsunionen også bør bidrage til at korrigere strukturelle ubalancer i EU's finansielle system; beklager den vedvarende skattebetingede skævvridning mellem gæld og egenkapital;

4. anerkender, at fuldførelsen af bankunionen skal være en strategisk prioritet i uddybningen af Den Økonomiske og Monetære Union;

5. bemærker de udfordringer, der følger af mere integrerede finansielle markeder i fraværet af et mere sammenhængende tilsyn, herunder afvejningen mellem effektiv risikodeling og diversificering på den ene side og afsmitning, bivirkninger og forstærkende risici på den anden side;

6. erkender afvejningen med hensyn til tværnational bankkonsolidering mellem på den ene side geografisk diversificering, tværnationale finansielle tjenesteydelser, stordriftsfordele og en potentiel svækkelse af forbindelsen mellem banker og stat og på den anden side "for store til at krakke"-problematikken, den potentielle svækkelse af mindre finanscentre og af forbindelser til små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og lokale økonomier;

7. bemærker, at systemiske risici også kan stamme fra mindre institutioner, da disse kan udvise stærkt korrelerede balancer;

8. fremhæver betydningen af adgang til kapital, navnlig for SMV'er, såsom venturekapital, der går til vækstvirksomheder, samtidig med at den finansielle stabilitet bevares, og det sikres, at vækst og genopretningsevne går hånd i hånd;

Makrofinansielle risici og geopolitisk skrøbelighed

9. fremhæver ECB's primære mål om at sikre og bevare prisstabilitet og den centrale rolle, som ESRB, de europæiske tilsynsmyndigheder og nationalbanker udfylder med hensyn til at bidrage til finansiel stabilitet i Unionen;

10. minder om, at Eurosystemet er baseret på princippet om monetær dominans; opfordrer til, at ECB's uafhængighed bevares som en faktor, der støtter den finansielle stabilitet;

11. understreger, at visse centralbanksmarkedsinterventioner indebærer en risiko for markedsforvridninger, der kan påvirke den finansielle stabilitet;

12. bemærker, at Unionen er eksponeret for udefrakommende slag som følge af tætte forbindelser med udenlandske finansielle markeder og enheder, EU's finanssektors afhængighed af unionseksterne samt det pres, som de tiltagende handelsspændinger og den generelle geopolitiske usikkerhed afstedkommer;

13. fremhæver de risikomomenter, som er forbundet med høj statsgæld og store offentlige underskud; minder om, at markedets bekymringer over bæredygtigheden af statsgæld, de utilstrækkelige lovrammer for banksektoren på daværende tidspunkt og afsmitning gennem indbyrdes forbundne finansielle systemer var drivkræfterne bag finanskrisen i 2008 og den efterfølgende krise i euroområdet;

14. advarer om afsmittende virkninger på den finansielle sektor; noterer sig i den forbindelse opfordringerne til at afbøde systemiske sårbarheder; understreger imidlertid, at udviklingen fremover, uanset hvordan den former sig, ikke bør undergrave det nationale finanspolitiske ansvar;

15. opfordrer Kommissionen til at håndhæve EU's rammer for økonomisk styring og konvergens med de finanspolitiske regler i stabilitets- og vækstpagten for at sikre sunde og holdbare offentlige finanser;

16. understreger, at strukturreformer til afstivning af euroområdets finansielle og institutionelle struktur og en mindskelse af markedsfragmenteringen kan øge euroens internationale rolle og potentielt styrke den finansielle og monetære stabilitet; noterer sig de igangværende drøftelser om den digitale euro;

17. fremhæver den potentielle ustabilitet som følge af stærkt gearede finansielle institutioner, idet det samtidig skal erkendes, at disse kan udfylde økonomiske roller såsom kurssikring, forbedring af markedslikviditeten, prisfastsættelse eller risikodeling;

18. understreger betydningen af koordinering mellem makroprudentielle tilsynsmyndigheder gennem systemisk risikoanalyse og tilsyn og afstemning efter det mikroprudentielle tilsyn for at sikre disse elementers gensidige forenelighed;

19. anerkender de potentielle risici mod den finansielle stabilitet, som den hyppigere fremkomst af fysiske risici for klima- og naturtrusler og klimarelaterede omstillingsrisici afstedkommer;

Pres på banksektoren og tilsyn med skyggebanker

20. understreger, at der skal sikres gennemførelse af Basel III-rammen for at øge EU-bankernes modstandsdygtighed og globale konkurrenceevne; bemærker den fortsatte mangel på klarhed vedrørende implementering af Basel III-standarderne i en række store tredjelandsjurisdiktioner og nødvendigheden af, at Unionens banksystem forbliver konkurrencedygtigt på internationalt plan; understreger betydningen af at fastholde Baselrammernes helhed, idet det påpeges, at finansiel stabilitet i sig selv kan være en konkurrencefordel;

21. fremhæver betydningen af at bevare en sund makroprudentiel ramme og samtidig sørge for forenkling, juridisk præcisering og reduktion af byrder, navnlig for mindre enheder; fremhæver, at der er plads til forenkling og harmonisering i forbindelse med udformningen og anvendelsen af makroprudentielle buffere; opfordrer Kommissionen og tilsynsmyndighederne til systematisk at anvende principperne om proportionalitet, omkostningseffektivitet og digital forenkling, så vidt det er muligt og uden at bringe den finansielle stabilitet i fare;

22. understreger, at der bør overvejes en forenkling af de reformer, der blev indført efter finanskrisen i 2008, hvis det vil have klare og dokumenterede fordele for realøkonomien, og der ikke er risici for, at det sætter den finansielle stabilitet over styr; noterer sig debatten om securitiseringspakken;

23. noterer sig ECB's analyse af de øgede sårbarheder på erhvervsejendomsmarkedet, som forværres af stigende renter og skyggebank-eksponeringer, hvad der skal overvåges nøje; opfordrer ESRB til nøje at overvåge den rolle, som spilles af skyggebanker, der er aktive på ejendomsmarkederne, og til at fremsætte relevante henstillinger; anerkender desuden husholdningernes høje gældsætning;

24. opfordrer indtrængende ECB til at vurdere de finansielle institutioners eksponering for geopolitiske risici, herunder indirekte virkninger af sanktioner, tariffer og økonomisk fragmentering som led i den regelmæssige tilsyns- og evalueringsproces på baggrund af den strategiske autonomi;

25. anerkender den voksende systemiske relevans af skyggebanker, som tegner sig for over 40 % af aktiverne i EU's finansielle sektor; mener, at sådanne enheder kan bidrage til risici mod den finansielle stabilitet, når de ikke er tilstrækkeligt regulerede;

26. bemærker mangfoldigheden af skyggebankernes forretningsmodeller og deres vigtige finansieringsrolle; fremhæver, at der for mange sektorer allerede findes europæisk sektorlovgivning, f.eks. for hedgefonde (direktivet om forvaltere af alternative investeringsfonde[2]), pengemarkedsforeninger (forordningen om pengemarkedsforeninger[3]), forsikringsselskaber (Solvens II), investeringsselskaber (direktivet[4] og forordningen om investeringsselskaber[5]) eller pensionsfonde[6]; bemærker, at de nuværende rammer imidlertid primært fokuserer på investorbeskyttelse og markedsintegritet snarere end på at reducere systemiske risici[7]; opfordrer til en grundig gennemgang af huller i lovgivningen vedrørende skyggebanker, herunder på mindre regulerede områder såsom family office og virksomheder, der finansierer forsyningskæder;

27. noterer sig Kommissionens rapport fra 2023 om pengemarkedsforeningers funktionsevne og de nylige ændringer til rammen for pengemarkedsforeninger; opfordrer Kommissionen til hurtigst muligt at fremlægge en reform af forordningen om pengemarkedsforeninger[8], så den afstemmes efter de internationale standarder, lovgivningsmæssige fremskridt i andre jurisdiktioner og henstillingerne fra ESRB og ESMA;

Risici vedrørende likviditet, marginforretninger og digitale forhold

---

2 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/61/EU af 8. juni 2011 om forvaltere af alternative investeringsfonde og om ændring af direktiv 2003/41/EF og 2009/65/EF samt forordning (EF) nr. 1060/2009 og (EU) nr. 1095/2010 (EUT L 174 af 1.7.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/61/oj).

3 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1131 af 14. juni 2017 om pengemarkedsforeninger, EUT L 169 af 30.6.2017, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1131/oj).

4 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/2034 af 27. november 2019 om tilsyn med investeringsselskaber og om ændring af direktiv 2002/87/EF, 2009/65/EF, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU og 2014/65/EU (EUT L 314 af 5.12.2019, s. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/2034/oj).

5 Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2019/2033 af 27. november 2019 om tilsynsmæssige krav til investeringsselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 1093/2010, (EU) nr. 575/2013, (EU) nr. 600/2014 og (EU) nr. 806/2014 (EUT L 314 af 5.12.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/2033/oj).

6 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2341 af 14. december 2016 om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers (IORP'ers) aktiviteter og tilsynet hermed (EUT L 354 af 23.12.2016, s. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2341/oj).

7 ECB financial stability review, maj 2025, s. 78.

8 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1131 af 14. juni 2017 om pengemarkedsforeninger, EUT L 169 af 30.6.2017, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1131/oj).

28. fremhæver, at konjunkturforstærkende marginindbetalingskrav under kriser såsom coronapandemien og energiusikkerheden i 2022 førte til et betydeligt likviditetspres; bemærker betydningen af likviditetsberedskab og generelt af gearing og kapitalbuffere i den henseende;

29. opfordrer til værktøjer, der er mere bevendte til at tage højde for omfanget og hastigheden af udgående pengestrømme som følge af krav om inddækning af depositum under systemiske hændelser, navnlig for energiselskaber og skyggebanker;

30. understreger behovet for en modstandsdygtig clearinginfrastruktur, solide rammer for sikkerhedsstillelse og koordineret tilsyn med centrale modparter; noterer sig Kommissionens beslutning om at udvide ækvivalensordningen for centrale modparter, der er etableret i Det Forenede Kongerige, og bemærker, at der fortsat er bekymring over den europæiske afhængighed af unionseksterne centrale modparter;

31. tilslutter sig større gennemsigtighed og makroprudentielt tilsyn med marginforretninger, herunder stresstest og scenarieanalyse, med afsæt i FSB's nylige arbejde med likviditetsberedskab i forbindelse med marginindbetalingskrav og sikkerhedsstillelse;

32. udtrykker bekymring over de voksende indbyrdes forbindelser mellem kryptoaktiver og decentraliserede finansmarkeder og det traditionelle finansielle system; støtter FSB, standardiseringsorganerne og ESRB i deres bestræbelser på at etablere lovrammer og harmonisere klassificeringsordningerne herunder;

33. noterer sig, at FSB i sin analyse konkluderer, at de risici mod den finansielle stabilitet, som kryptoaktivmarkederne skaber, p.t. forekommer begrænsede[9]; sætter dog udråbstegn ved den potentielt systemiske relevans af udviklingen på kryptoaktivmarkederne; bemærker kryptoaktivernes overvejende spekulative karakter og deres vigtige rolle i ulovlige transaktioner; opfordrer indtrængende Kommissionen og ESRB til nøje at følge udviklingen på dette område;

34. glæder sig over, at Den Europæiske Union har indført solide tilsynsrammer for kryptoaktiver (MiCA-forordningen); understreger betydningen af rettidig og konsekvent gennemførelse heraf og opfordrer Kommissionen til at holde øje med resterende huller i lovgivningen;

35. fremhæver den hurtige vækst på markedet for stablecoin, som indtil videre i vid udstrækning er begrænset til krypto-miljøet; bemærker imidlertid, at de lovgivningsmæssige forhold med hensyn til

---

9 G20 Statusrapport om gennemførelse af kryptoaktivpolitik. 22. oktober 2024.

stablecoins i større tredjelandsjurisdiktioner er i hastig forandring; opfordrer indtrængende Kommissionen til at vurdere, om der er potentielle smittefarer, f.eks. i tilfælde af multiudstedelser;

36. fremhæver, at EU har vedtaget foranstaltninger til at styrke finansielle enheders digitale modstandsdygtighed, navnlig gennem forordningen om digital operationel modstandsdygtighed[10]; tilskynder til innovation inden for digital finans og omfattende investeringer i cyberrobusthed for at beskytte den finansielle infrastruktur mod eksterne trusler; opfordrer Kommissionen og ECB til at kortlægge og håndtere det europæiske finansielle systems afhængighedsforhold til unionseksterne udbydere af digitale tjenester, enkelte fejlpunkter og risikoen for hybride angreb;

37. understreger, at forbedringer af finansiel forståelse vil kunne bidrage til individuel modstandsdygtighed, mere stabile finansielle markeder og øget deltagelse i kapitalmarkedsunionen;

38. bemærker, at opretholdelse af rimelig og pålidelig logistik og infrastruktur for adgang til kontanter fortsat er et væsentligt element i den finansielle stabilitet og offentlighedens tillid;

Styrkelse af tilsynskoordinering, datakapacitet og kriseberedskab

39. støtter en holistisk, mere samordnet, systemdækkende og aktivitetsbaseret tilsynstilgang, der skal kunne indkredse og træde op imod risici og sårbarheder i forbindelse med forskellige typer aktiviteter i den finansielle sektor såsom långivning, transaktioner og forvaltning af aktiver;

40. understreger betydningen af en solid og troværdig krisestyringsramme; understreger den fælles afviklingsmekanismes rolle med hensyn til at sikre robust kriseløsning i tilfælde af krakkende institutioner og støtter op om ECB's funktion som långiver i sidste instans for at sikre likviditet og tillid under kriser; bemærker, at der stadig mangler en bagstopper for Den Fælles Afviklingsfond;

41. støtter op om ECB, ESRB, de europæiske og nationale tilsynsmyndigheder og Myndigheden for Bekæmpelse af Hvidvask af Penge og Finansiering af Terrorisme i deres indsats for at sikre EU's finansielle stabilitet og imødegå nye globale finansielle risici, herunder ESMA's sammenhængende tilsyn med systemiske grænseoverskridende skyggebanker;

---

10 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2554 af 14. december 2022 om digital operationel modstandsdygtighed i den finansielle sektor og om ændring af forordning (EF) nr. 1060/2009, (EU) nr. 648/2012, (EU) nr. 600/2014, (EU) nr. 909/2014 og (EU) 2016/1011 (EUT L 333 af 27.12.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2554/oj).

42. advarer mod regelarbitrage og understreger behovet for at afhjælpe de sårbarheder i forbindelse med skjult løftestangseffekt, der blev konstateret i forbindelse med tidligere sammenbrud;

43. opfordrer Kommissionen til at fastholde et højt ambitionsniveau med hensyn til implementering af anbefalinger fra FSB om gearing i EU;

44. understreger, at myndighederne på både nationalt plan og EU-plan bør råde over kvalitative og lettilgængelige data og have tilstrækkelige ressourcer til at analysere dataene;

45. opfordrer til øget gennemsigtighed, dataanalysekapacitet og strømlinede datadelingsmekanismer mellem nationale myndigheder og EU-myndigheder med hensyn til databeskyttelsesgarantier med henblik på at støtte en mere omfattende ramme for risikoovervågning og stresstestkapacitet i hele systemet, herunder vedrørende cyberrobusthed, energiafbrydelser og rammen for sikkerhedsstillelse; bemærker, at nogle nationale myndigheder allerede har meddelt, at de agter at gennemføre stresstest af sammenkoblinger mellem bank- og skyggebanksektoren;

46. opfordrer til et styrket samarbejde med internationale finansielle institutioner, herunder IMF, Baselkomitéen for Banktilsyn, BIS og FSB, om at afhjælpe tværnationale stabilitetsrisici;

°

° °

47. pålægger sin formand at fremsende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.